

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor (RP 38/2017 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Hannu Koivurinta, finansministeriet
- chef för juridiska ärenden Pekka Syrjänen, Statskontoret
- organisationschef, Finlands Polisorganisationers Förbund rf Mika Nygård, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- Riksdagens kansli
- Republikens presidents kansli
- Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf
- Löntagarorganisationen Pardia rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en lag om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor. Genom lagen ändras nuvarande praxis gällande reseförsäkring vid utrikes resor för statens tjänstemän och arbetstagare så att man frångår försäkringar i privata försäkringsbolag och överför skadeståndsansvaret på staten. Att staten sköter ersättningarna vid reseskada som egen verksamhet beräknas leda till besparingar på 500 000—600 000 euro per år. I försäkringsskyddets innehåll görs inga betydande ändringar jämfört med det nuvarande systemet. Den nya lagen förenhetligar ministeriernas, ämbetsverkens och inrättningarnas praxis.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2018.

Betänkande FvUB 11/2017 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Enligt en princip för budgetlagstiftningen försäkrar staten inte sin verksamhet eller sina anställda, utan den bereder sig på utbetalning av ersättningar genom ett förslagsanslag eller vid behov genom ett tilläggsbudgetförfarande. Reseförsäkringar för utrikes resor är ett undantag från denna huvudregel.

Reseförsäkring för statens tjänstemäns och arbetstagares tjänsteresor hör till de tjänster som anskaffas genom samordnad upphandling enligt statsrådets förordning om samordnad upphandling inom statsförvaltningen (765/2006). Statens ämbetsverk och inrättningar skaffar i dag sina reseförsäkringar för utrikes resor hos det försäkringsbolag som valts genom ett centraliserat konkurrensutsatt ramavtal. De ämbetsverk som anslutit sig till ramavtalet har möjlighet att skaffa en reseförsäkring för utrikes arbets- och tjänsteresor som varar högst tre månader och för kommanderingsresor som varar mer än tre månader.

Statsanställda omfattas av en lagfäst försäkring för olycksfall och yrkessjukdom på alla tjänsteresor. Olycksfall som inträffat på tjänsteresor ersätts med stöd av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). Bestämmelser om olycksfallsskyddet för personer som deltar i militär krishantering, civil krishantering och verksamhet som bedrivs av EU:s gränsförvaltningsbyrå (i dag Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån) finns i lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016). I den sistnämnda lagen beaktas de särskilda förhållandena vid krishanteringsuppdrag, bland annat den ökade risken för skada och sjukdom. Det lagstadgade försäkringsskyddet för dem som deltar i dessa uppdrag är också delvis mer heltäckande än arbetstagarnas skydd för olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en ny lag om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor. Skadeståndsansvaret för skador som inträffat vid utrikes resor för statens tjänstemän och arbetstagare överförs på staten. Samtidigt frångås försäkringar i privata försäkringsbolag.

Det föreslås att Statskontoret ska ansvara för ersättningsverksamheten i samband med skador vid utrikes resor. Statskontoret betalar redan nu ersättning på grund av ett olycksfall i arbetet eller en yrkessjukdom. Statskontoret betalar också ersättning enligt lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag. Utskottet anser att uppgiften enligt den nya lagen lämpar sig väl för Statskontoret, som redan nu är statens försäkringsanstalt när det gäller lagstadgade skadeförsäkringar och har hand om skadeståndsfunktioner enligt flera speciallagar. Efter ändringen blir det möjligt att effektivare och i högre grad än i dag utnyttja den skadeståndsrättsliga expertis som finns vid Statskontoret. Reseskadeskyddet för utrikes resor kan vid Statskontoret samordnas med det övriga skadeskyddet för statsanställda.

Ett mål med propositionen är att skapa bestående besparingar för statsförvaltningen. Under de senaste åren har statens ämbetsverk och inrättningar tecknat reseförsäkringar till ett belopp av ungefär en miljon euro per år. De ersättningar som betalats ut från försäkringarna uppgått till ca 200 000 euro per år. När ersättandet av reseskador införlivas med Statskontorets nuvarande ersättningsverksamhet räknar man med en besparing på ca 500 000—600 000 euro per år jämfört med de nuvarande kostnaderna för anskaffning av reseförsäkringar. Det är meningen att det be-

Betänkande FvUB 11/2017 rd

lopp som behövs för finansieringen av skadestånd och ordnande av verksamheten ska överföras till Statskontoret i budgeten för 2018. Beloppet överförs från de övriga ämbetsverkens anslag för anskaffning av reseförsäkringar. Statskontoret uppskattar att det behövs en arbetsinsats på ett årsverke för att sköta den föreslagna nya uppgiften.

Ett mål är också att förenhetliga försäkringsskyddet för statsanställda. Syftet med det nuvarande arrangemanget, där ämbetsverken skaffar sina reseförsäkringar för utrikes resor hos en aktör efter en centraliserad konkurrensutsättning, har varit att förenhetliga praxis och försäkringsskyddet i de olika ämbetsverken. Omfattningen av försäkringsskyddet varierar ändå fortfarande mellan ämbetsverken. Den föreslagna ändringen garanterar ett enhetligt reseförsäkringsskydd för alla som omfattas av lagen.

Utgångspunkten för förslaget är att bibehålla det mest utvidgade försäkringsskydd som den gällande försäkringen erbjuder när det gäller sjukdom under resa och personskada vid reseolycksfall. Om en tjänsteresa varar längre än tre månader omfattar försäkringsskyddet även kostnaderna för hälso- och sjukvård. Också bland annat nivån på skyddet för de som reser inom ett område med hög säkerhetsrisk i händelse av bestående men eller dödsfall höjs så att den motsvarar skyddet för personer som skadats i ett krishanteringsuppdrag. Ämbetsverken har fortfarande möjlighet att skaffa tillägsskydd som är mer omfattande än grundskyddet enligt lagförslaget. Utskottet anser att det är viktigt att försäkringsskyddet för statsanställda inte försämrats jämfört med i dag. Särskilt viktigt är det att resenärerna också i fortsättningen har tillgång till stöd- och rådgivningstjänster dygnet runt på finska och svenska.

Försäkringsskyddet enligt lagförslaget är sekundärt i förhållande till den speciallagstiftning som gäller civil krishantering, arbete vid beskickningar och annat resande som avviker från normala tjänsteresor. Vid utfrågningen i utskottet pekade de sakkunniga på en del ändringsbehov i den speciallagstiftningen. Till dessa delar hänvisar utskottet till det uttalande som riksdagen gjorde i samband med att den godkände lagförslagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom, ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag och ändring av 20 § i lagen om militär krishantering (RSv 241/2016 rd—RP 225/2016 rd). Riksdagen förutsatte att social- och hälsovårdsministeriet utreder hur de lagarna fungerar och lämnar en rapport inklusive förslag till eventuella lagändringar till riksdagen före utgången av 2018.

Vid utfrågningen påpekade de sakkunniga för utskottet att det finns ett tekniskt fel i detaljmotiveringen till 2 § i regeringens proposition. I motiveringen hänvisas det till paragrafens 3 mom., trots att det bara finns två moment i paragrafen i lagförslaget. Bestämmelser om den föreslagna lagens förhållande till lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (596/2006) finns i 4 § 3 mom.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Förvaltningsutskottet tillstyrker lagförslaget i propositionen, men med följande ändringsförslag.

DETALJMOTIVERING

1 §. Tillämpningsområde. I den föreslagna paragrafen föreskrivs det om lagens tillämpningsområde. Enligt förslaget ska lagen tillämpas på skada som tillfogats en statstjänsteman och medföljande familjemedlemmar på en utrikes tjänsteresa. Det som föreskrivs om tjänstemän gäller enligt förslaget också personer som står i arbetsavtalsförhållande till staten. Familjemedlem och utrikes tjänsteresa definieras i lagförslagets 3 §.

Sådana statstjänstemän som avses i lagen är enligt detaljmotiveringen till paragrafen personer som står i anställningsförhållande till ett ämbetsverk eller en inrättning som omfattas av statens budgetekonomi. Till dessa räknas också de statliga myndigheterna i landskapet Åland, riksdagens ämbetsverk och republikens presidents kansli. Däremot tillämpas lagen inte på resor som företas av tjänstemän vid exempelvis Finlands Bank eller FPA.

Enligt uppgift till utskottet omfattas resor som företas för försäkringstagarens räkning av det reseförsäkringsskydd som skaffats enligt det nuvarande ramavtalet. Skyddet omfattar förutom personer som står i tjänste- eller arbetsförhållande till staten också bland annat republikens president, medlemmarna av statsrådet och riksdagsledamöterna. Den föreslagna personkretsen som lagen ska tillämpas på är snävare än för det nuvarande reseförsäkringsskyddet.

Enligt uppgift till utskottet är det lämpligt att också republikens president och statsrådsmedlemmarna ska höra till lagens tillämpningsområde. Utskottet föreslår därför att 1 § 1 mom. preciseras så att det som i lagen föreskrivs om tjänstemän också gäller republikens president, medlemmarna i statsrådet och personer som är anställda i arbetsavtalsförhållande hos staten. Utskottet föreslår inte att lagens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta riksdagsledamöterna. Enligt uppgift är försäkringsskyddet för riksdagsledamöterna i nuläget mer omfattande och heltäckande än det grundskydd som nu föreslås. Riksdagsledamöternas arbete och utrikes resor avviker till sin karaktär i så hög grad från tjänsteresorna enligt den föreslagna lagen att det är motiverat att inte ändra ledamöternas försäkringsskydd.

3 §. Definitioner. Enligt den föreslagna 3 § 1 punkten avses med utrikes tjänsteresa en resa som en tjänsteman företar till utlandet för att sköta sina tjänsteuppgifter. Begreppet utrikes tjänsteresa överensstämmer med statens gällande tjänste- och arbetskollektivavtal om ersättning för resekostnader. På grund av utskottets förslag om att utvidga lagens tillämpningsområde enligt 1 § på det sätt som anges ovan föreslår utskottet att definitionen av utrikes tjänsteresa preciseras så att den förutom skötsel av tjänsteuppgifter också innefattar skötsel av befattning. Dessutom har utskottet korrigerat skrivsättet för utrikesministeriet i paragrafens 2 punkt i den finska texten.

17 §. Behörig myndighet. Enligt den föreslagna 17 § 2 mom. får Statskontoret med privata aktörer ingå avtal om organisering av stöd- och rådgivningstjänster som bistår resenärer utomlands. I sina överväganden ovan säger utskottet att det är viktigt att resenärerna också i fortsättningen har tillgång till stöd- och rådgivningstjänster dygnet runt på finska och svenska. Enligt propositionen är det inte meningen att Statskontoret ska sköta tjänsterna som egen verksamhet, utan genom den föreslagna bestämmelsen ges Statskontoret möjlighet att ingå avtal med privata aktörer om organisering av tjänsterna. Regeringen utgår i propositionen från att serviceuppgifter av denna typ är offentliga förvaltningsuppgifter som ändå inte omfattar prövningsrätt eller beslutsfat-

Betänkande FvUB 11/2017 rd

tande. Uppgifterna innebär således inte betydande utövning av offentlig makt. Enligt utredning är uppgifterna i fråga inte nödvändigtvis att betrakta som offentliga förvaltningsuppgifter. Det föreslås ändå att det ska föreskrivas i lag om rådgivningen. Utskottet föreslår för klarhetens skull att 17 § 2 mom. preciseras så att avtal får ingås bara med sådana privata aktörer som har tillräcklig sakkunskap och andra förutsättningar för att sköta uppgiften.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 38/2017 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Skada som tillfogats en statstjänsteman och medföljande familjemedlemmar på en utrikes tjänsteresa ersätts i enlighet med denna lag. Det som i denna lag föreskrivs om tjänstemän gäller också republikens president och medlemmarna av statsrådet samt personer som står i arbetsavtalsförhållande till staten.

Bestämmelserna i 8 § och 10 § 1 mom. tillämpas också på ersättning för skada som under en resa drabbat en person som på inbjudan av en statlig myndighet utför ett uppdrag i Finland eller utomlands, om personen inte har rätt till ersättning för samma skada med stöd av någon annan lag, en försäkring eller ett avtal.

2 §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Denna lag ska, med undantag för 11 §, inte tillämpas på sådan personskada för vilken en tjänsteman, en medföljande familjemedlem eller en inbjuden person har rätt till ersättning med stöd av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015).

Betänkande FvUB 11/2017 rd

Denna lag tillämpas inte heller på sådan personskada för vilken tjänstemannen har rätt till ersättning med stöd av lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i kris-
hanteringsuppdrag (1522/2016).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *utrikes tjänsteresa* en resa som en tjänsteman företar till utlandet för att sköta sina tjänsteuppgifter **eller sin befattning**,

2) *område med hög säkerhetsrisk* ett område dit utrikesministeriet avråder människor från att resa eller som det rekommenderar människor att lämna, samt Antarktis och den nordliga polaris-

sen,

3) *make* tjänstemannens make eller tjänstemannens sambo, om de samboende bevisligen har bott tillsammans i minst två år eller har eller har haft ett gemensamt barn,

4) *barn*

a) tjänstemannens barn under 20 år som tjänstemannen har vårdnaden om eller hade vårdnaden om innan barnet fyllde 18 år och som inte förtjänar sitt uppehälle genom eget arbete,

b) makens barn under 20 år som maken har vårdnaden om eller hade vårdnaden om innan barnet fyllde 18 år och som inte förtjänar sitt uppehälle genom eget arbete,

c) tjänstemannens eller makens barn som fyllt 20 år och vars intressebevakare tjänstemannen eller maken är och som på grund av lyte, skada eller sjukdom inte förmår försörja sig genom eget arbete,

5) *familjemedlem* make och barn,

6) *medföljande familjemedlem* make och barn som bor på destinationsorten i samma hushåll som tjänstemannen i minst sex månader,

7) *resgods* sedvanliga bruksföremål och sedvanligt bohag som medförs eller skaffas under resan, dock inte personliga hjälpmedel eller djur.

4 §

Skada som ersätts

Som skada enligt denna lag ersätts personskada till följd av sjukdom under resa eller reseolycksfall, resgodsskada samt person- och sakskada som tjänstemannen eller en medföljande familjemedlem som privatperson tillfogat någon annan under resan samt rättegångskostnader enligt vad som närmare föreskrivs nedan.

Om tjänsteresan varar längre tid än tre månader ersätts även hälso- och sjukvård utomlands för tjänstemannen och medföljande familjemedlemmar.

Från den ersättning som betalas ut med stöd av denna lag avräknas den ersättning som tjänstemannen eller en medföljande familjemedlem har rätt till med stöd av 9 b § i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (596/2006).

Betänkande FvUB 11/2017 rd

5 §

Skador som uppkommit vid riskfyllda aktiviteter

När det gäller skada som uppkommit vid utövning av riskfyllda idrottsgrenar eller aktiviteter ersätts endast de kostnader som ersätts enligt 8 § och de kostnader som ersätts och det begravningsbidrag som betalas enligt 10 § 1 mom., om inte tjänstemannens arbetsuppgifter har krävt deltagande i den riskfyllda grenen eller aktiviteten.

Riskfyllda idrottsgrenar och aktiviteter enligt 1 mom. är kraftsporter, kampsporter, motorsport, flygsport, klättringsgrenar, dykning med dykapparat, fridykning, speedskiing, störtlopp, freestyleskidåkning och offpiståkning.

6 §

Sjukdom under resa

Som sjukdom under resa betraktas en sjukdom som enligt en medicinsk bedömning har brutit ut under resan. En tandsjukdom betraktas dock inte som sjukdom under resa.

Som sjukdom under resa betraktas även det att ett lyte, en skada eller en sjukdom som personen haft redan före resan oväntat förvärras under resan.

7 §

Reseolycksfall

Ett reseolycksfall är en plötslig, oförutsedd händelse som under resan orsakats av en yttre faktor och leder till en skada eller en sjukdom hos tjänstemannen eller en medföljande familjemedlem.

Som skada orsakad av reseolycksfall ersätts också skada till följd av

- 1) skavsår orsakat av friktion,
- 2) skada eller sjukdom orsakad av förgiftning eller kontakt med frätande ämnen,
- 3) skada eller sjukdom till följd av inandning av gas, ånga eller imma,
- 4) köldskada, hypotermi, brännskada eller värmesjuka som orsakats av värmeförhållanden som avviker från det normala,
- 5) skada eller sjukdom orsakad av strålning,
- 6) skada eller sjukdom orsakad av betydande variation i fysikaliskt tryck,
- 7) ömhet i en muskel eller sena orsakad av en plötslig rörelse eller en kraftansträngning.

Som en följd av reseolycksfall ersätts också skada till följd av förvärrande av andra lyten, skador eller sjukdomar än sådana som ersätts enligt denna lag. Ersättningen ska motsvara den orsaksandel som olycksfallet har haft i förvärrandet.

Betänkande FvUB 11/2017 rd

8 §

Kostnader som ersätts

Med anledning av sjukdom under resa och reseolycksfall ersätts skäligen och behövliga sjukvårdskostnader samt andra behövliga kostnader.

Ersättning för kostnader för sjukdom under resa och reseolycksfall betalas under högst tre år från det att sjukdomen konstaterades eller olycksfallet inträffade.

Ersättning för skada till följd av att lyte, skada eller sjukdom förvärrats betalas dock under högst sex månader från det att sjukdomen konstaterades eller olycksfallet inträffade. Betalningen kan emellertid förlängas även efter den nämnda maximitiden till den del återhämtningen uppenbart har fördröjts huvudsakligen av sådana orsaker som hänför sig till det valda behandlingssalternativet eller väntan på behandling.

9 §

Ersättning för bestående men

För bedömningen av omfattningen av ett bestående funktionellt men som orsakats av en sjukdom under resa eller ett reseolycksfall delas skadorna och sjukdomarna in i 20 invaliditetsklasser utifrån sin medicinska art och svårighetsgrad. För ett bestående men i invaliditetsklass 20 betalas en engångsersättning på 60 000 euro och för ett partiellt bestående men en engångsersättning som uppgår till så många tjugondelar av detta ersättningsbelopp som invaliditetsklassen utvisar. Om invaliditetsklassen höjs med minst en klass till följd av att skadan eller sjukdomen har förvärrats, ska ersättningsbeloppet höjas i enlighet med ändringen av invaliditetsklassen.

Ersättning för bestående men kan betalas när skadan eller sjukdomen, bedömd enligt medicinsk sannolikhet, inte längre kan botas.

10 §

Ersättningar vid dödsfall

Vid dödsfall på grund av sjukdom under resa eller reseolycksfall betalas till den avlidnes dödsbo ett begravningsbidrag, vars belopp bestäms enligt vad som föreskrivs i 109 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Dessutom ersätts de skäligen kostnaderna för transporten av den avlidne till hemlandet.

Vid dödsfall betalas en dödsfallsersättning på 60 000 euro. Dödsfallsersättning betalas inte med anledning av ett medföljande barns död. Från dödsfallsersättningen avräknas den ersättning för bestående men som betalats med anledning av den skada eller sjukdom som lett till döden. Dödsfallsersättning betalas inte om den skadade har avlidit senare än tre år efter skadefallet.

Dödsfallsersättningen betalas till den avlidnes dödsbo om inte Statskontoret skriftligen har underrättats om någon annan förmånstagare. I fråga om ett förmånstagarförordnande iaktas bestämmelserna i 47—50 § i lagen om försäkringsavtal (543/1994).

Betänkande FvUB 11/2017 rd

11 §

Ersättning för bestående men samt dödsfallsersättning för skada som inträffat på ett område med hög säkerhetsrisk

Ersättning för bestående men och dödsfallsersättning bestäms enligt 9 och 10 § i lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag, om skadan har inträffat på ett område med hög säkerhetsrisk. Från ersättningen avräknas den ersättning som betalas med stöd av 9 och 10 § i denna lag.

Dödsfallsersättning enligt 1 mom. betalas inte, om den skadade har avlidit senare än tre år efter skadefallet. Dödsfallsersättning betalas inte heller med anledning av ett medföljande barns död.

Vid betalning av ersättning enligt denna paragraf iakttas bestämmelserna i 10 § 3 mom.

12 §

Hälso- och sjukvård

Tjänstemän och medföljande familjemedlemmar har rätt att få ersättning för de skäligena kostnader för hälso- och sjukvård som de har i destinationslandet, om utrikesresan är avsedd att vara längre tid än tre månader.

Som kostnader för hälso- och sjukvård ersätts skäligena kostnader för följande åtgärder:

- 1) vård som ges av eller ordineras av läkare vid sjukdom eller misstanke om sjukdom,
- 2) vård vid graviditet och nedkomst eller den gravidas resekostnader för resan till hemlandet för nedkomst samt resekostnaderna för resan tillbaka till destinationslandet för den som har nedkommit och för det nyfödda barnet,
- 3) sådan behandling av tandsjukdom som ordinerats av en läkare och som är nödvändig för behandling av en annan sjukdom,
- 4) hälsoundersökningar för barn och tandvård för barn i den omfattning som motsvarande vård i Finland är avgiftsfri för minderåriga,
- 5) vaccinering och andra motsvarande sjukdomsförebyggande åtgärder.

Vidare betalas ersättning för kostnader för tjänster som behövs för upprätthållande eller återställande av en tjänstemans arbetsförmåga i den omfattning som motsvarande verksamhet i Finland ingår i statens företagshälsovård.

13 §

Resgodsskada

För plötslig och oförutsedd skada på resgods under en resa betalas en ersättning på högst 3 000 euro per skada. När det gäller skada som drabbat ett djur ersätts endast veterinärkostnader för ett djur som är nödvändigt för att tjänstemannen ska kunna sköta sina tjänsteåligganden eller kostnaderna för anskaffning av ett nytt djur, dock högst 2 000 euro.

Som skada till följd av resgodsförsening kan enligt prövning ersättas kostnaderna för anskaffning av nödvändighetsartiklar, högst 800 euro.

Betänkande FvUB 11/2017 rd

14 §

Reseansvarsskada

Person- och sakskada som en tjänsteman eller en medföljande familjemedlem som privatperson tillfogat någon annan ersätts, om tjänstemannen eller familjemedlemmen enligt gällande rätt i destinationslandet är skadeståndsansvarig för skadan.

Ersättning betalas dock inte för skada som orsakats av användningen av ett motorfordon eller en motordriven anordning i trafik, användningen av ett fartyg eller en motordriven båt eller vattenskoter, eller för skada som tillfogats någon utomstående vid sådan aktivitet som avses i 5 §. Ersättning betalas inte heller för skada på egendom som tillhör en person som bor i samma hushåll som den som orsakat skadan eller på egendom som den som orsakat skadan äger tillsammans med den skadelidande.

Skadestånd för reseansvarsskada kan betalas till ett belopp av sammanlagt högst 85 000 euro per skadefall. Ersättningen kan sättas ned eller helt falla bort, om skadan har orsakats genom brott eller uppsåtliga eller av grov oaktsamhet.

15 §

Rättegångskostnader

Ersättning betalas för en tjänstemans och medföljande familjemedlemmars skäligen och behövliga utrednings- och rättegångskostnader för handläggningen av ett brottmål och utredningen av ersättningsansvaret enligt 14 §. Tjänstemannens rättegångskostnader ersätts också om utredningen av ersättningsansvaret eller något annat ansvar har samband med skötseln av tjänstemannens tjänsteuppdrag.

16 §

Nedsatt och bortfallen ersättning

Ersättning som beviljas med stöd av denna lag kan enligt vad som anses skäligt sättas ned eller helt falla bort, om den skadelidandes användning av alkohol eller andra berusningsmedel eller den skadelidandes övriga grova oaktsamhet väsentligen har bidragit till skadans uppkomst eller omfattning.

17 §

Behörig myndighet

Beslut om beviljande av ersättningar enligt denna lag fattas av Statskontoret.

Statskontoret får med privata aktörer **som har tillräcklig sakkunskap och andra förutsättningar för att sköta uppgiften** ingå avtal om organisering av stöd- och rådgivningstjänster som bistår resenärer utomlands.

Betänkande FvUB 11/2017 rd

18 §

Underrättelser till Statskontoret

Innan resan börjar ska myndigheten underrätta Statskontoret om en tjänsteman som ska företa en tjänsteresa som varar längre tid än tre månader och om tjänstemannens medföljande familjemedlemmar. Underrättelsen ska lämnas också om sådana inbjudna personer som avses i 1 § 2 mom.

19 §

Hur ett ersättningsärende väcks

Ett ersättningsärende väcks när Statskontoret får kännedom om en skada. Ersättning ska yrkas hos Statskontoret inom sex månader från det att skadan uppstod, följderna av skadan framkom, sjukdomen visade sig eller vårdåtgärden vidtogs.

Av särskilda skäl kan Statskontoret också till prövning ta upp ett ersättningsyrkande som framställts senare än vad som anges i 1 mom.

20 §

Statskontorets rätt att få uppgifter

Statskontoret har rätt att av den ersättningssökande få de uppgifter som behövs för att avgöra ersättningsärendet.

Statskontoret har trots bestämmelser och föreskrifter om sekretess rätt att på begäran av myndigheter och inrättningar inom hälso- och sjukvården få de uppgifter som är nödvändiga för att utreda ett ersättningsärende. Uppgifterna får även hämtas genom en teknisk anslutning utan samtycke av den vars intressen sekretessen är avsedd att skydda.

21 §

Statskontorets rätt att anvisa vårdenhet

Statskontoret har rätt att hänvisa en person som är i behov av icke-brådskande vård till en vårdenhet som Statskontoret väljer. Vårdenheten ska vara sådan att den kan ge den skadade den vård eller behandling som den ersättningsgilla skadan kräver. Vid valet av vårdenhet beaktas sjukdomens eller skadans art samt totalkostnaderna för vården.

22 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av Statskontoret får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Betänkande FvUB 11/2017 rd

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos försäkringsdomstolen inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Sökanden anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att det skickades, om inte något annat visas. Om besvären har lämnats in efter det att tidsfristen gått ut, kan försäkringsdomstolen ta upp besvären till prövning om det har funnits vägande skäl till förseningen.

I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

23 §

Återkrav

En ersättning som betalats till en tjänsteman kan återkrävas helt eller delvis, om förutsättningen för ersättningen inte uppfylls. På återkrav tillämpas 60 och 61 § i statstjänstemannalagen (750/1994).

24 §

Justering av belopp

De belopp som nämns i 9 § 1 mom., 10 § 2 mom., 13 § och 14 § 3 mom. justeras med tre års mellanrum enligt förändringen i penningvärdet. Bestämmelser om de justerade beloppen utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande FvUB 11/2017 rd

Helsingfors 15.6.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juho Eerola saf
vice ordförande Timo V. Korhonen cent
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Mika Kari sd
medlem Antti Kurvinen cent
medlem Sirpa Paatero sd
medlem Olli-Poika Parviainen gröna
medlem Wille Rydman saml
medlem Joona Räsänen sd
medlem Vesa-Matti Saarakkala na
medlem Matti Semi vänst
medlem Kari Tolvanen saml.

Sekreterare var

plenarråd Henri Helo.